

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobce: **P. Š.**
zastoupen Mgr. Stanislavem Strakošem, advokátem,
sídlem Ul. 1. Máje 741, 738 01 Frýdek-Místek

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 1. 2019, č. j. RN-510 529 283-315-KLI,
ve věci starobního důchodu,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 23. 1. 2019 **se zrušuje** a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je **povinna** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 3 859 Kč, a to do 3 dnů od právní moci rozsudku k rukám Mgr. Stanislava Strakoše, advokáta se sídlem Ul. 1. Máje 741, 738 01 Frýdek-Místek.

Odůvodnění:

1. Žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 20. 3. 2019 se žalobce domáhal zrušení

Shodu s prvopisem potvrzuje

rozhodnutí žalované ze dne 23. 1. 2019, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byly zamítnuty jeho námitky a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 30. 10. 2018, č. j. R-30.10.2018 – 429/X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byla zamítnuta žádost žalobce o úpravu výše starobního důchodu pro nesplnění podmínek.

2. Žalobce s napadeným rozhodnutím nesouhlasil, neboť žalovaná neprovedla v řízení důkazy, které navrhoval v námitkách, což vedlo k nesprávnému rozhodnutí. Konkrétně šlo o zjištění počtu žalobcem odpracovaných směn v podzemí hlubinných dolů v období od 1. 1. 1993 do 14. 6. 1996, kdy žalobce nesouhlasil s počtem 816, který v potvrzení dle § 4 nař. vl. č. 363/2009 Sb. uvedl jeho bývalý zaměstnavatel OKD, a. s. Žalovaná pak, dle mínění žalobce, tento údaj neprověřila, ačkoliv toto žalobce navrhoval, a pouze se spolehla na dopis OKD, a. s. ze dne 14. 1. 2019, který uvedený údaj potvrdil. Žalobce dále uvedl, že z jeho mzdových lístků, které si vyžádal od OKD, a. s., vyplývá, že odpracoval v podzemí dolu více směn, než oněch 816. Žalobce má za to, že OKD, a. s. pro potřeby potvrzení o počtu odpracovaných směn pominula žalobcem odpracované přesčasy. Soudu k důkazu pak navrhl již zmíněné mzdové lístky, dále výplatní lístky a vyjádření OKD, a. s. o tom, z jakých podkladů vycházela při stanovování počtu odpracovaných směn. V posled navrhl výslech odpovědného zaměstnance OKD, a. s. k počtu odpracovaných směn v období od 1. 1. 1993 do 14. 6. 1996.
3. Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že žalobce v průběhu žádného z řízení o dávce důchodového pojištění nepožadoval prověřit mzdové listy ani jiné doklady, proto žalovaná postupovala dle zákona a požadovala po zaměstnavateli znovu prověřit počet směn, které uvedl na potvrzení vydaném podle § 4 nařízení vlády č. 363/2009 Sb. Podle tohoto ustanovení jsou zaměstnavatelé, u nichž byly po 31. 12. 1992 zaměstnány osoby vykonávající zaměstnání v hornictví, povinni potvrdit počet směn odpracovaných pod zemí v zaměstnání v hornictví, a to na žádost těchto osob, na tiskopisu vydaném Českou správou sociálního zabezpečení. Zaměstnavatel je tedy zodpovědný za údaje uvedené na této příloze a žalovaná, pokud potvrzení nevykazuje zjevné vady, nemá důvod o jeho správnosti pochybovat.
4. Krajský soud poté co zjistil, že žalobní návrh je věcně projednatelný, přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované, tedy ke dni 23. 1. 2019 (ust. § 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
5. Ze správního spisu zdejší soud zjistil, že žalobce v odůvodnění svých námitek proti prvostupňovému rozhodnutí výslovně uvedl, že: *„Dále tvrdím, že jsem si ani nemohl nijak ověřit, zda potvrzení OKD, a. s. odpovídá skutečnosti, neboť vždy co jsem pracoval v podzemí dolu, jsem pracoval řadu hodin přesčas, dále jsem pracoval na tzv. předfárání a nemohu vyloučit, že např. toto předfárání není mi evidováno jako odpracovaná doba v podzemí dolu, tj. v bývalé 1. AA kategorii. (...) Žádám proto, aby v tomto námitkovém řízení byl prověřen počet skutečně odpracovaných směn od 1. 1. 1993 do 14. 6. 1996.“*
6. Dále soud ve správním spise zjistil potvrzení OKD, a. s. vyhotovené podle ustanovení § 4 nař. vl. č. 363/2009 Sb., ve kterém je uvedeno, že žalobce odpracoval 816 směn v zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm v podzemí hlubinných dolů. Taktéž zde zjistil listinu nazvanou „Sdělení – Š. P.“ ze dne 14. 1. 2019 vyhotovenou OKD, a. s.

reagující na žádost žalované o prověření počtu žalobcem odpracovaných směn následujícím textem: „na základě Vašeho požadavku ze dne 2. 1. 2019 Vám sděluji, že .P Š., nar. X, za období 1. 1. 1993 – 14. 6. 1996 skutečně odpracoval 816 směn.“

7. Ze mzdových lístků žalobce za roky 1993 až 1996, provedených k důkazu při jednání dne 11. 12. 2019, soud prostým výpočtem zjistil, že počet směn žalobcem odpracovaných v těchto letech po započítání přesčasů je vyšší nežli 816. Konkrétně soud dopočítal 913 směn tak, že provedl součet hodin na těchto lístcích poznačených, a to včetně hodin odpracovaných přesčas, a výsledný počet vydělil osmi.
8. Další žalobcem navržené důkazy výplatními lístky, vyjádřením OKD, a. s. a výsledkem odpovědného zaměstnance OKD, a. s., soud neprovedl. Těmito žalobce cílil dokázat nevěrohodnost údaje v potvrzení zaslaném OKD, a. s. žalované. Toho jsou však s to již výše zmíněné mzdové lístky a další důkazy v tomto směru tedy soud shledal nadbytečnými. K obsáhlému dokazování stran skutečného počtu žalobcem odpracovaných směn je pak oprávněn a povinen správní orgán, konkrétně žalovaná, jak vyplývá z ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) z. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) *in fine* a § 78 odst. 6 s. ř. s.
9. Úprava výše starobního důchodu (tzv. hornický důchod) je řešena dvojí právní úpravou. Předně jde o nař. vl. č. 363/2009 Sb., o stanovení důchodového věku a přepočtu starobních důchodů některých horníků, kteří začali vykonávat své zaměstnání před rokem 1993, ve znění pozdějších předpisů. Dále pak obdobnou úpravu obsahuje z. č. 155/1995, o důchodovém pojištění, ve znění od 1. 10. 2016.
10. Podle ustanovení § 1 písm. b) nař. vl. č. 363/2009 Sb. se toto nařízení: *„vztahuje na osoby, které odpracovaly v zaměstnání v hornictví celkem aspoň 3 300 směn (...). Počet těchto odpracovaných směn za dobu před 1. lednem 1993 se zjistí tak, že počet kalendářních dnů zaměstnání v hornictví se vynásobí koeficientem 0,6 a zaokrouhlí směrem nahoru; za dobu po 31. prosinci 1992 se za odpracovanou směnu považuje každá směna, v níž osoba uvedená v písmenu a) po převážnou část vykonávala podle potvrzení vydaného podle § 4 pod zemí zaměstnání v hornictví.“*
11. Podle ustanovení § 3 odst. 2 nař. vl. č. 363/2009 Sb. *„Byly-li podmínky pro stanovení důchodového věku podle § 2 splněny po 30. červnu 2010, použije se pro stanovení procentní výměry starobního důchodu obdobně § 76a zákona o důchodovém pojištění.“*
12. Podle ustanovení § 4 nař. vl. č. 363/2009 Sb.: *„Zaměstnavatelé, u nichž byly po 31. prosinci 1992 zaměstnány osoby vykonávající zaměstnání v hornictví, potvrzují počet směn odpracovaných pod zemí v zaměstnání v hornictví na žádost těchto osob, a to na tiskopisu vydaném Českou správou sociálního zabezpečení.“*
13. Podle § 76a z. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „z. d. p.“): *„Procentní výměra starobního důchodu, který je přiznáván po 30. červnu 2006 pojištěncům, jejichž důchodový věk byl stanoven podle § 74a odst. 1 nebo § 76 odst. 1, a pojištěncům, kteří vykonávali před 1. lednem 1993 aspoň po dobu 15 let zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech (popřípadě 10 let, jde-li o takové zaměstnání v uranových dolech), které bylo podle předpisů účinných před tímto dnem zařazeno mezi zaměstnání I. pracovní kategorie zakládající nárok na starobní důchod při dosažení věku aspoň 55 let, se zvyšuje ode dne přiznání tohoto důchodu podle předpisů o zvýšení důchodů, které nabyly účinnosti v období od 1. ledna 1996 do dne, který*

předchází dni, od něhož se přiznává tento důchod. Zvýšení podle věty první však spolu s procentní výměrou důchodu nesmí přesáhnout nejvyšší výměru, která se stanoví tak, že nejvyšší částka výše důchodu podle § 4 odst. 1 věty druhé zákona č. 76/1995 Sb., o zvýšení vyplácených důchodů a důchodů přiznávaných v roce 1995, se zvýší podle předpisů o zvýšení důchodů, které nabyly účinnosti v období od 1. ledna 1996 do dne, který předchází dni, od něhož se přiznává starobní důchod. Zvýšení podle věty první a druhé se stanoví tak, jako kdyby starobní důchod byl přiznán ke dni 31. prosince 1995.“

14. Podle ustanovení § 37b odst. 1 písm. a) a b) bod. 1 z. d. p.: „*[u]stanovení tohoto dílu se vztahují na pojištěnce, kteří před 1. říjnem 2016 začali vykonávat zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech (dále jen "zaměstnání v hlubinném hornictví") a v zaměstnání v hlubinném hornictví odpracovali celkem aspoň 3 300 směn.“*
15. Podle ustanovení § 37c odst. 2 z. d. p.: „*[p]rocentní výměra starobního důchodu pojištěnce, jehož důchodový věk je stanoven podle odstavce 1 (tedy toho, který splňuje podmínky dle § 37b z. d. p. – pozn. soudu), se zvyšuje ode dne přiznání tohoto důchodu podle předpisů o zvýšení důchodů, které nabyly účinnosti v období od 1. ledna 1996 do dne, který předchází dni, od něhož se přiznává tento důchod. Zvýšení podle věty první však spolu s procentní výměrou důchodu nesmí přesáhnout nejvyšší výměru, která se stanoví tak, že nejvyšší částka výše důchodu podle § 4 odst. 1 věty druhé zákona č. 76/1995 Sb., o zvýšení vyplácených důchodů a důchodů přiznávaných v roce 1995, se zvýší podle předpisů o zvýšení důchodů, které nabyly účinnosti v období od 1. ledna 1996 do dne, který předchází dni, od něhož se přiznává starobní důchod. Zvýšení podle věty první a druhé se stanoví tak, jako kdyby starobní důchod byl přiznán ke dni 31. prosince 1995.*
16. Podle ustanovení § 3 z. č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř.“): „*[n]evyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.“*
17. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2013, č. j. 3 Ads 123/2012 – 32: „*Ustanovení § 4 nařízení vlády č. 363/2009 Sb. ukládá zaměstnavatelům, u nichž byly v období od 1. ledna 1993 do 31. prosince 2008 zaměstnány osoby vykonávající zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech povinnost potvrdit počet směn odpracovaných v zaměstnání v hornictví na tiskopisu vydaném Českou správou sociálního zabezpečení. Byť je toto potvrzení při prokazování nároku na stanovení důchodového věku a přepočtu starobního důchodu podle nařízení vlády č. 363/2009 Sb. nepochybně „prvotním“ důkazním prostředkem, nelze jej považovat za důkazní prostředek výlučný. Podle § 50 odst. 4 správního řádu je určitý podklad pro správní orgán závazný jedině tehdy, pokud tak stanoví zákon; jinak hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci.“*
18. Mezi stranami není sporné, že žalobce před 1. 1. 1993 odpracoval 2409 směn na pracovišti v podzemí hlubinných dolů. Sporným je však, zda žalobce během let 1993 až 1996, kdy pokračoval v zaměstnání v hlubinném dole, dovršil v součtu se zmíněnými 2409 směnami celkový počet 3 300 směn, jak jej vyžadují obě výše citované úpravy pro založení nároku na zvýšení starobního důchodu (tzv. hornický důchod). Konkrétně je sporná zejména správnost údajů na potvrzení vydaném bývalým zaměstnavatelem žalobce, společností OKD, a. s.

19. Předně soud k vyjádření žalované, že: „žalovaná, pokud potvrzení nevykazuje zjevné vady, nemá důvod o jeho správnosti pochybovat.“ uvádí, že za situace, kdy jeho správnost byla v řízení zpochybněna žalobcovým tvrzením, že odpracoval potřebný počet směn ke splnění podmínky podle nař. vl. č. 363/2009 Sb., měla žalovaná důvod o správnosti potvrzení pochybovat. Důvodem této pochybnosti bylo pak právě ono tvrzení žalobce. Za tohoto stavu měla žalovaná, ve shodě s citovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2013, č. j. 3 Ads 123/2012 – 32 přihlédnout k tomu, co uvedl účastník a pokusit se pomocí dalších důkazních prostředků, k jejichž obstarání je jako specializovaný správní orgán kompetenčně i personálně vybavena, zjistit stav věci dle požadavků ustanovení § 3 s. ř.
20. Ze mzdových lístků žalobce soud zjistil, že počet směn převyšuje významně 816 směn, uvedených na potvrzení od OKD, a. s., přičemž v součtu s nesporným počtem žalobcových směn za období před 1. 1. 1993 je počet takto zjištěných směn vyšší než 3 300 požadovaných nař. vl. č. 363/2009 Sb. Údaj, uvedený v potvrzení OKD, a.s., tak při porovnání se zjištěními ze mzdových lístků žalobce neobstojí.
21. Jak již uvedeno výše, nepouštěl se soud do obsáhlého dokazování opravdového počtu směn, které žalobce odpracoval, neboť toto dokazování přísluší žalované. Předmětem dokazování soudu bylo toliko zjištění o správnosti či nesprávnosti postupu žalované. Z provedeného dokazování vyplynulo, že její postup správný nebyl, jelikož rozhodovala za situace, kdy skutkový stav jí vzatý za základ napadeného rozhodnutí vyžadoval zásadní doplnění. Toto odpovídá vadě řízení popsané v ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. *in fine*, pro kterou soud napadené rozhodnutí zruší. Podle ustanovení § 78 odst. 4 s. ř. s. zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému. Soud tak tedy výrokem I. tohoto rozsudku učinil.
22. Žalobce měl ve věci plný úspěch a podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. náleží takovému účastníku právo náhrady důvodně vynaložených nákladů proti tomu účastníkovi, který úspěch neměl. Řečené náklady právně zastoupeného žalobce tvoří:
- 1 Náklady poštovních zásilek
 -)
 - a) žaloba a přílohy 52 Kč
 - b) odpověď na výzvu soudu dle § 51 odst. 1 s. ř. s. 44 Kč
 - 2 Náklady právního zastoupení advokátem
 -)
 - 1) odměna advokáta za zastupování v řízení ve výši 1 000 Kč / úkon při těchto úkonech právní služby: § 7 bod 3., § 9 odst. 2, § 11 odst. 1 písm. a), g)
 - 1) příprava a převzetí věci
 - 2) účast na jednání před soudem
 vyhl. č. 177/1996 Sb. 2 000 Kč
 - 2) paušální náhrada hotových výdajů advokáta ve výši 300 Kč / úkon při úkonech právní pomoci vypočtených pod písm. 1) § 13 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb. 600 Kč
 - 3) cestovné k jednání dne 11. 12. 2019 Frýdek-Místek – Ostrava a vyhl. č. 177/1996 Sb. 310 Kč

zpět 50 Km, prům. spotřeba PH -	§ 157 odst. 3 a 4 písm. b)	
Naturalu 95 dle TP 6,4 l. Vyhláškova	z. č. 262/2006 Sb.	
cena za 1 l PH je 33,10 Kč.	§ 4 písm. a)	
	vyhl. č. 333/2018 Sb.	
□) náhrada za čas promeškaný cestou na	§ 14 odst. 1 písm. a)	
jednání a zpět	vyhl. č. 177/1996 Sb.	200 Kč
□) DPH z částek dle □), □), □) a □)	§ 23a z. č. 85/1996 Sb.	653,10 Kč
<i>Celkem</i>		<i>3859,10 Kč</i>

Všechny tyto náklady řízení ve výši po zaokrouhlení 3 859 Kč podle obsahu spisu žalobci prokazatelně vznikly a jedná se o náklady nezbytně nutné k uplatnění jeho práva. Soud proto žalovanou k jejich zaplacení zavázal výrokem II. tohoto rozsudku, a to k rukám zástupce žalobce podle § 149 odst. 1 z. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) ve spojení s ustanovením § 64 s. ř. s. Lhůtu k zaplacení soud stanovil v souladu s ustanovením § 160 odst. 1 o. s. ř., neboť tato lhůta je přiměřená možnostem žalované.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 11. prosince 2019

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně